

แบบรายงานผล

การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

รอบที่ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สำนักงานศึกษาธิการภาค 9

นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

2.5: การจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลาและประหยัดค่าใช้จ่าย

1) การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินการจัดทำระบบวัดผลเทียบ ระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ประหยัดเวลา และประหยัดค่าใช้จ่าย การขับเคลื่อนระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ ที่ศึกษาอยู่ในระบบของการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือระบบของการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ตามระยะเวลาที่กำหนด แต่สามารถใช้ในการเทียบเคียงหรือ เทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ ไปใช้สำหรับศึกษาต่อได้ ทำให้ประหยัดเวลา และประหยัดค่าใช้จ่าย

โรงเรียนขยายโอกาสขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาผู้เรียนตามบริบทในพื้นที่รอบบริเวณ โรงเรียน จัดทำหลักสูตรการจัดการศึกษาเพื่อการทำงานมีทำอย่างต่อเนื่อง ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ในช่วงลด เวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ทำให้นักเรียนมีทักษะด้านอาชีพ จัดกิจกรรมตลาดนัดนักเรียน โรงเรียนจัดครูสอนวิชาชีพ ตามความ ถนัดและตามความต้องการผู้เรียนและโรงเรียนในสังกัด นักเรียนสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ใน การดำเนินโครงการ มาประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตรเลี้ยงชีพได้ อาทิ การเพาะเห็ด การปลูกผักสวนครัว การ เลี้ยงปลาตก การปลูกมะนาว

2) ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯตามจุดเน้นที่ 2.5

2.1) การจัดทำระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีแนวทางในการดำเนินการจัดระบบการ เทียบเคียงหรือเทียบโอน ผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่า ด้วยการเทียบโอนวุฒิ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการประชุมชี้แจงสื่อสารสร้าง ความเข้าใจกับ สถานศึกษากำกับ ติดตามและให้คำปรึกษาแก่สถานศึกษาในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ตามบทบาทที่ กำหนดโดยจำแนกการดำเนินการเป็น

1. การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอำนาจการ พิจารณาของ สถานศึกษา

2. การศึกษานอกระบบการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (การศึกษา สำหรับ หน่วยรับตรวจขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว) เป็นอำนาจการพิจารณาของส านักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. การเทียบวุฒิการศึกษาในประเทศและต่างประเทศระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นวุฒิการศึกษาที่ สูงกว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้แก่ การเทียบวุฒิการศึกษาในประเทศระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและ มัธยมศึกษาตอนปลายการเทียบวุฒิการศึกษาต่างประเทศระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นอำนาจการพิจารณา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. การเทียบวุฒิการศึกษาต่างประเทศระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อการศึกษาต่อ ใน ระดับอุดมศึกษาเป็นอำนาจการพิจารณาของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งในการกำหนดเกณฑ์และคุณสมบัติ ของผู้ที่ศึกษาต่อตามความเหมาะสม

5. การเทียบระดับการศึกษา อยู่ในระหว่างการศึกษาลัทธิเกณฑ์/ หลักการ / วิธีการ / การกำหนด แนวทางการดำเนินการ และข้อสั่งการจาก สพฐ. (ซึ่งอยู่ในระหว่างการดำเนินการในระดับ สพฐ.) ทั้งนี้ ได้ มอบหมายคณะทำงานระดับเขตพื้นที่ดำเนินการศึกษาลัทธิเกณฑ์และวิธีการในการเทียบโอนความรู้/ ประสบการณ์และการจัดทำระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือ สมรรถนะจาก สพฐ. ต่อไป สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา จัดระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผล การเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ หรือสมรรถนะ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวส.) และระดับ ปริญญาตรี โดยการบรรจุรายวิชาที่เป็นหลักสูตรต่อเนื่องตามที่สถาบันอาชีวศึกษา/มหาวิทยาลัยกำหนดให้ เรียน โดย จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมไว้ในโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา

ครูของสถาบันอาชีวศึกษา / มหาวิทยาลัย เป็นผู้จัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ตัด เกรด และส่งผลการเรียนให้กับโรงเรียนเพื่อลงใน ปพ.1 ในรูปแบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) และเมื่อผู้เรียนเข้าศึกษาต่อในสถาบันที่ทำข้อตกลง ไว้กับโรงเรียน ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเรียนซ้ำในรายวิชาเดิม ทำให้นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ ประหยัดเวลา ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และค่าธรรมเนียมในการลงทะเบียนเข้า เรียน

สำนักงานส่งเสริมการเรี ยนรู้จังหวัด มีการเทียบระดับการศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มี ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และคุณธรรมจริยธรรม ผ่านการรับรองคุณวุฒิทางการศึกษาทำให้เกิด แรงจูงใจให้ บุคคลทั่วไป มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ เพิ่มทักษะ และสะสมประสบการณ์ต่อเนื่อง ตลอดชีวิต นอกจากนี้ยังจัดการศึกษาเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทุกรูปแบบ ทำให้ผู้เรียนนำไปใช้ประโยชน์สำหรับ การเข้า ศึกษา และการรับรองคุณวุฒิของระดับการศึกษาต่างสถาบันหรือต่างระบบได้

2.2) การจัดระบบวัดแววและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล การวัดแววความถนัดและวัดแววความสามารถพิเศษของผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ นำผลสำรวจมาใช้เป็นสารสนเทศในเชิงบริหารสถานศึกษา และพัฒนานักเรียนโดยจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้ตรงกับพหุปัญญาที่หลากหลายของแต่ละบุคคล เช่น

- ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการคัดกรองนักเรียนเพื่อพัฒนาพหุปัญญา รายบุคคลด้วยระบบสำรวจแววความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์จากสำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาพหุปัญญา รายบุคคลสนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันข้อมูลกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาผู้เรียนในกลุ่มเครือข่ายไลน์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกผลการจัดเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาพหุปัญญาแก่ผู้เรียนรายบุคคล

- การสำรวจวัดแววความสามารถพิเศษและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีระบบ สำรวจแววความสามารถพิเศษแบบอิเล็กทรอนิกส์ นำผลสำรวจมาใช้เป็นสารสนเทศในเชิงบริหารสถานศึกษา และพัฒนานักเรียนโดยจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการ ของผู้เรียนสามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพของตรงกับความถนัดและความสนใจ

- การวัดแววและความถนัดของผู้เรียนและสนใจของผู้เรียน เพื่อนำไปวางแผนพัฒนา ผู้เรียนให้ตรงตามความถนัดและความสนใจ โดยจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรเฉพาะทางที่ สามารถพัฒนา ศักยภาพของนักเรียนให้ตรงกับพหุปัญญาที่หลากหลายของแต่ละบุคคล 8 ด้าน คือ ด้านสังคมและอารมณ์ / ด้านการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อ / ด้านศิลปะ / มิติสัมพันธ์ / ด้านภาษา / ด้านวิทยาศาสตร์ / ด้านการได้ยิน / ด้านเครื่องกลและอิเล็กทรอนิกส์ / ด้านคณิตศาสตร์

- โรงเรียนมีการจัดการประเมินผลการศึกษาเช่น การสอบ TEDET, PRE-ประถม, PRE-Gifted, ทดสอบ CEFR สำหรับนักเรียนชั้น ป.4 - มัธยมศึกษาตอนต้น รวมถึงการทดสอบภาษาอังกฤษและภาษาจีน

- การประเมินเทียบระดับการศึกษาเป็นการประเมินแบบองค์รวม ซึ่งมุ่งเน้นความเป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา องค์กรความรู้ และคุณธรรมมากกว่าการประเมินความรู้ตามสาระการเรียนรู้ ดังนั้น การประเมินเทียบระดับการศึกษาจึงมีขอบข่ายเนื้อหาการประเมิน 4 องค์กรความรู้ คือ ความรู้พื้นฐาน ความรู้ และทักษะด้านพัฒนาอาชีพ ความรู้และทักษะด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต ความรู้และทักษะด้านพัฒนา สังคม และชุมชน

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้แบ่งมิติการประเมินเทียบระดับการศึกษา เป็น 2 มิติ ดังนี้

1. มิติประสบการณ์ มี 3 มาตรฐาน ดังนี้
  - 1.1 ด้านการพัฒนาอาชีพ
  - 1.2 ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

- 1.3 ด้านการพัฒนาสังคมและชุมชน
2. มิติความรู้ ความคิด มี 6 มาตรฐาน ดังนี้
  - 2.1 ความสามารถในการสื่อสาร
  - 2.2 ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และตัดสินใจ
  - 2.3 ความสามารถในการแสวงหาความรู้และการใช้เทคโนโลยี
  - 2.4 ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพกายและจิตของตน
  - 2.5 ความเป็นไทย สากลและพลเมืองดี
  - 2.6 ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากร สิ่งแวดล้อมและการดำรงชีวิต

- ดำเนินการตามนโยบาย “เรียนดีมีความสุข” โดย การวางแผนดำเนินโครงการจัดอบรมและประเมินผลทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และวิชาชีพ เฉพาะทาง เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้ตรงตามศักยภาพ และสนับสนุนการจัดระบบวัดผลและ ประเมินผลการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

การขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างการรับรู้และจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับ การศึกษาและการประเมินผลการศึกษาได้รับการดำเนินการในแต่ละหน่วยงาน โดยมีการสำรวจและ เตรียมความพร้อมในสถานศึกษา การประชุมและให้ความรู้แก่ครูผู้สอน การจัดการประเมินผล การศึกษา และการรณรงค์สร้างการรับรู้ในชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่อง

- การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อรองรับการวัดผลเทียบระดับ การศึกษาและประเมินผล การศึกษา มีแนวทางหลัก ๆ ดังนี้

1. การจัดทำหลักสูตร โดยพิจารณากำหนดเกณฑ์อายุของผู้เข้าสอบให้ตรงตาม มาตรฐานกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด โดยเฉพาะการสอบเทียบระดับประถมศึกษา
2. ระบบเทคโนโลยี มีการจัดทำระบบเพื่อดูแลทะเบียนผู้สอบผ่านและเก็บ ข้อมูลผลการเรียนรู้ประจำจังหวัด
3. สำรวจความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์สอบเทียบระดับ การศึกษาอย่างเหมาะสม
4. อบรมและพัฒนาครู จัดอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการจัดการเรียน การสอนและประเมินผลตามแนวทางใหม่
5. ประสานความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาอื่น ๆ และสถาบันทดสอบ
6. สร้างความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน ในรูปแบบเครือข่าย ผู้ปกครอง
7. เตรียมความพร้อมสถานศึกษาเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ โดยการเทียบโอนระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษา โดยร่วมกับสถาบัน อาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัยที่ร่วมทำโครงการในระบบธนาคารหน่วยกิต ดำเนินการวัดและ ประเมินผลการศึกษาของผู้เรียนที่ได้มาตรฐาน และเป็นสากล เป็นที่ยอมรับกับทุกสถาบันการศึกษาที่ จะรับผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโครงการนี้

8. จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีเพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศและรองรับการ วัดผลเทียบระดับ การศึกษาในอนาคต

3) ปัญหาอุปสรรค

1. สพฐ.ยังไม่มีข้อสั่งการเกี่ยวกับหลักเกณฑ์/ หลักการ/ แนวปฏิบัติ/ วิธีการเทียบระดับ การศึกษา
2. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้งานของระบบสำรวจวัดแววความสามารถพิเศษด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้หลายโรงเรียนไม่สามารถเข้าระบบได้ ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์เปิดใช้ระบบในช่วงเดือน สิงหาคม ซึ่งทำให้มี ผู้ใช้จำนวนมากและระบบไม่มีความเสถียร
3. ผู้เรียนต้องเสียค่าลงทะเบียนใน รายวิชาที่เทียบโอน
4. การประเมินรายวิชาที่เทียบโอน ไม่ผ่าน ต้องประเมินใหม่ทุกรายวิชา
5. บางรายวิชามีเนื้อหาเทียบโอนได้ บางส่วน
6. ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินใน รายวิชาที่นำมาเทียบโอน

4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวม

1. ส่วนกลางควรกำหนดหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติ รวมถึงระบบการสอบที่ใช้ในการสอบวัด ระดับ หรือเทียบโอนให้มีความสอดคล้องกันกับแต่ละหลักสูตร ทั้งในหลักสูตร และข้ามหลักสูตร เช่น ทักษะที่จำเป็น หรือตัวชี้วัดที่ผู้เรียนจะต้องทำได้เมื่อผู้เรียนทำการสอบเทียบเข้าระบบนั้นๆ เพื่อนำไปใช้และต่อยอดกับ สถานศึกษาต่อไป
2. ควรขยายเวลาในการเปิดระบบสำรวจแววความสามารถพิเศษ เพื่อมีช่วงระยะเวลาในการกรอก ข้อมูล
3. การจัดการเรียนการสอนควรมีการสอนอาชีพเสริมให้กับนักเรียน เน้นฝึกทักษะให้เกิดการ เรียนรู้ สามารถนำกระบวนการเรียนไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีกระบวนการผลิต และการจำหน่ายครบวงจรและต่อเนื่อง
4. สพฐ. ควรจัดทำแนวทางการดำเนินการจัดทำระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และ ประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศจำแนกตามระดับการศึกษา เช่น ระดับ ประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทำข้อมูลและเผยแพร่รายกรณี สถานศึกษาที่มีการดำเนินการการเทียบระดับ การศึกษา กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ชัดเจนในการประเมิน มีเครื่องมือและวิธีการประเมินที่ครอบคลุมทักษะด้านต่างๆ
5. ควรแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินที่เป็นผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในแต่ละสาขาวิชา

6. ควรมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพรองรับการรับสมัคร ประเมินและรับรองผล การประเมิน

5) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

- การระบบวัดแววและความถนัดของผู้เรียนเป็นรายบุคคลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขต ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 SKW 1 Area test โดยจัดทำแบบทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นเอง สาระ วิชาที่จัดสอบประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษและนำผลการทดสอบเป็น ข้อมูลประกอบรวมกับการประเมินผลในชั้นเรียน,การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (NT,O-NET)